

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Katriin Tünder
Katriin.Tunder@maarium.ee

Teie 20.02.2026

Meie 09.03.2026 nr 2.3-8/26/710-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise seoses Maa- ja Ruumiameti orto- ja kaldaerofotode avalikustamise praktika muutmisega ning isikute õigusega taotleda riigi valduses olevaid parema kvaliteediga aerofotosid oma kinnisasja kohta.

Esmalt selgitame, et AKI ei saa selgitustaotlusele vastates anda konkreetsele andmetöötlusprotsessile siduvat õiguslikku hinnangut, see on võimalik ainult järelevalvemenetluses. Märjukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse §-st 3 tulenevalt on AKI-l kohustus anda õiguslaseid selgitusi asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse kohta. Lõpliku otsuse andmete avalikustamise ulatuse osas peab langetama andmete vastutav töötaja ehk Maa- ja Ruumiamet.

Maa- ja Ruumiameti poolt kogutud orto- ja kaldaerofotod on avalik teave avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lõike 1 tähenduses, millele juurdepääsu võib piirata üksnes seaduses sätestatud alustel ja korras. Ka juhul, kui otsustatakse avalikustada aerofotod madalama resolutsiooniga kui kogutud algandmed, kohaldub algandmetele kui avalikule teabele AvTS-is sätestatud juurdepääsu regulatsioon.

Orto- ja kaldaerofotod võivad sõltuvalt nende detailsusest sisaldada isikuandmeid, kui fotodel on võimalik füüsiline isik otseselt või kaudselt tuvastada. Samuti võib väga detailne kujutis teatud juhtudel riivata põhiseaduse (PS) §-s 26 sätestatud eraelu puutumatust, eelkõige juhul, kui see võimaldab teha järeldusi isiku elukorralduse, vara kasutamise või muude eraeluliste asjaolude kohta. Seetõttu tuleb fotode avalikustamisel hinnata mh AvTS § 35 lõike 1 punktis 12 sätestatud juurdepääsupiirangu võimalikku kohaldamist, kui teave sisaldab isikuandmeid.

Isiku õigus saada teavet enda isikuandmete¹ töötlemise kohta tuleneb eelkõige isikuandmete kaitse üldmääruse (EL) 2016/679 (IKÜM) artiklist 15. Kui orto- või kaldaerofotod sisaldavad isikuandmeid ning füüsiline isik on fotodel tuvastatav või andmed on temaga mõistlikult seostatavad, on tal õigus saada teavet selle kohta, kas ja milliseid tema isikuandmeid töödeldakse, ning üldjuhul ka juurdepääs nendele andmetele või nende koopiale ulatuses, milles see ei kahjusta teiste isikute õigusi ega vabadusi.

¹ Isikuandmeteks IKÜM-i mõttes on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal.

Pöördumises viidatud PS § 44 lõige 3² sätestab isiku õiguse tutvuda võimuorganite poolt tema kohta hoitavate andmetega seaduses sätestatud korras. Selle sätte kaitseala hõlmab andmeid, mis käivad füüsilise isiku kui subjekti kohta. Kinnisasja kohta käivad andmed ei ole automaatselt käsitatavad andmetena füüsilise isiku kohta. Omand kui varaline õigus on küll isikuga seotud, kuid kinnisasja kui asja omadusi või seisundit kirjeldav teave ei pruugi iseenesest olla isikuandmed.

Kokkuvõtvalt kui aerofotod ei võimalda füüsilist isikut otseselt ega kaudselt tuvastada ega ole temaga mõistlikult seostatavad, ei saa isik tugineda isikuandmete kaitse õigusest tulenevale juurdepääsuõigusele üksnes põhjusel, et kujutatud on talle kuuluv kinnisasi. Küll aga võib õigus taotleda fotodele juurdepääsu tuleneda AvTS-ist. Sellisel juhul tuleb teabe väljastamise üle otsustamisel lähtuda AvTS-is sätestatud avaliku teabe avaldamise üldpõhimõtetest ja võimalikest juurdepääsupiirangutest.

Loodame, et meie selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Irina Meldjuk
jurist
peadirektori volitusel

²AKI-l puudub pädevus põhiseaduse siduvaks tõlgendamiseks. Käesolevas seisukohas on põhiseaduse norme käsitletud ulatuses, mis on vajalik isikuandmete kaitse ja juurdepääsuõiguste kontekstis selgituste andmiseks.